

Број:

Датум:

ИЗВЈШТАЈ
о раду и пословању ЈЗУ “АПОТЕКА ФОЧА“ Фоча
у периоду од 01.01. - 31.12.2025. године

Јавна здравствена установа „Апотека Фоча“ Фоча (у даљем тексту: Апотека) је здравствена установа коју је основала Општине Фоча одлуком Скупштине општине Фоча од 13. јуна 1994. године.

Одлуком Скупштине општине Фоча број: 01-022-1 од 28.01.2010. године Апотека је извршила усклађивање своје организације са Законом о систему јавних служби, од када послује под пуним називом: Јавна здравствена установа „Апотека Фоча“ Фоча, као и скраћеним називом: ЈЗУ „Апотека Фоча“ Фоча, који су равноправни у примјени и који су уписани у судски регистар.

Рјешење о регистрацији је ажурирано 09.07.2025. године број Рјешења је: 062-0-Рег-25-000228.

У оквиру своје основне и допунске дјелатности Апотека се бави:

- снабдијевањем становништва, здравствених установа и других организација лијековима и даје потребна упутства о њиховој правилној употреби,
- набавком и прометом лијекова на мало,
- издавањем лијекова на рецепт и без рецепта,
- снабдијевањем дјечијом храном и дијететским производима,
- израђивањем магистралних и галенских препарата,
- пружањем услуга које служе у сврху промоције здравља и превенције болести, здравственог васпитања и савјетовања ради очувања и унапређења здравља грађана.

Неплаћене обавезе из ранијих година

Проблеми у пословању су настали услед лоших пословних одлука у прошлости које се односе на управљање финансијама и омогућавањем добављачима да диктирају услове набавке лијекова, прихватањем испоруке лијекова на одгођено плаћање које је резултирало нагомилавањем финансијских обавеза које се нису могле финансирати из текућег пословања.

Финансијска функција у здравственим установама није снажно наглашена и врло често резултира ниском ликвидношћу и лошим позиционирањем на тржишту и немогућности остваривања повољнијих услова набавке лијекова. Једностраним раскидом Уговора са Витаamedиком из Бијељине а на основу Пресуде суда „Апотека Фоча“ је дошла у ситуацију да је дана 01.07.2021.године склопила Уговор о цесији и пребијању потраживања са МГМ ФАРМ Какањ који је откупио потраживање од Витаamedика Бијељина у износу 660.923,92 КМ.

По том основу „Апотека Фоча“Фоча има дугпечну обавезу али и друге обавезе према добављачима, радницима, порезима и доприносима које су износиле 840.000 КМ.

ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ЗА 2025. ГОДИНУ

Општи преглед финансијског пословања

Пословање апотеке у претходном периоду било је оптерећено бројним изазовима који су значајно утицали на финансијску стабилност установе. Установа је прошла кроз изразито тежак период пословања, обиљежен ограниченим финансијским средствима, акумулираним обавезама и потребом за стабилизацијом редовног функционисања.

Захваљујући правовременој и значајној подршци оснивача, Општине Фоча, као и предузетим мјерама унутрашње рационализације и одговорном управљању расположивим средствима, Апотека је успјела да задржи континуитет у обављању своје основне дјелатности. Наведена подршка била је од кључног значаја за превазилажење финансијских потешкоћа и постепену стабилизацију пословања.

Упркос изазовима са којима се суочавала, Јавна установа „АПОТЕКА ФОЧА“ Фоча је успјела да обезбиди континуирано снабдијевање становништва лијековима и медицинским средствима, те да постепено успостави стабилније финансијско пословање, што представља важну основу за даљи развој и унапређење рада установе.

Остварени приходи

Укупни приходи остварени у 2025. години износе 539.005 КМ. Поређења ради, укупни приходи у 2024. години износили су 718.367 КМ. Пад прихода у 2025. години је износио 24,97%. Пад прихода је забиљежен због престанка рада апотеке у Чајничу која је остваривала приходе али трошкове веће од прихода те је пословала са губитком. То је и био разлог доношења Одлуке о престану рада тог продајног мјеста а разлог је било отварање приватне апотеке у којој су обављали посао неки од радника који су били званично запослени у ЈЗУ Апотека Фоча.

Приходи од намјенских извора финансирања се односе на исплату гранта из буџета општине Фоча у износу 70.000 КМ и из буџета Републике Српске у износу 63.787,39 КМ.

Приходи установе остварени су првенствено кроз промет лијекова и медицинских средстава, а њихова структура приказана је у наставку:

ПРИХОДИ	Износ (КМ)
Пословни приходи	453.979
Приходи од продаје лијекова	291.996
Приходи по основу одобрених попушта и рабата	7.026
Приходи од донација	1.170
Приходи из намјенских извора финансирања	153.787
Остали приходи	85.026
Приходи од отписа обавеза	85.026
УКУПНИ ПРИХОДИ	539.005

Остварени расходи

Укупни расходи настали у 2025. години износе 543.635 КМ. У 2024. години укупни расходи су износили 794.213 КМ. Расходи су у 2025. години мањи у односу на расходе 2024. године за 31,55%.

Структура расхода установе приказана је у сљедећој табели:

РАСХОДИ	Износ (КМ)
Пословни расходи	482.431
Трошкови набавке лијекова и медицинских средстава	242.161
Трошкови бруто плата запослених	190.501
Трошкови производних услуга (транспортне услуге, текуће одржавање основних средстава, трошкови закупа, платног промета и др.)	16.732
Трошкови текућег одржавања и материјала	6.099
Трошкови амортизације	7.341
Остали пословни расходи	19.597
Финансијски расходи	60.733
Расходи камата	60.733
Остали расходи	471
Остали расходи	471
УКУПНИ РАСХОДИ	543.635

Трошкови бруто плата запослених су остварени у износу 190.501,00 КМ и резултат су обавеза из ранијег периода. Потребно је истаћи да се у првих 5мјесеци водило 8- 9 запослених као и чињеницу да су плате усклађене са Колективним Уговором о здравству што је била и препорука Главне службе за ревизију. На 31.12. 2025 ЈЗУ Апотека Фоча има пет запослених. У 2025. години су 2 радника отишла у пензију.

Настали расход по основу камата у износу 60.733 КМ се односи на камате из ранијег периода које се тичу камата по основу постојећих репрограмираних обавеза са МГМ из Какња. Припадајући дио камата је сваке године требао бити сразмјерно књижен на расходе што није рађено за протекли период.

Имајући у виду да смо се са добављаче споразумјели, а на основу тога што смо редовно измиривали рате по репрограму, добављач нас је ослободио, отписао камате у износу 85. 000 КМ које су књижене у складу са рачуноводственим стандардима те се од овог износа само дио отписаних потраживања нашао на приходу (око 20. 000 КМ).

Финансијски резултат пословања

На основу остварених прихода и расхода у извјештајном периоду, финансијски резултат пословања за 2025. годину приказан је у наставку:

Опис	Износ (КМ)
Укупни приходи 2025. године	539.005
Укупни расходи 2025. године	543.635
ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ 2025. ГОДИНЕ	-4.630

Финансијски резултат је негативан, а укупан губитак 2025. године износи 4.630 КМ. Очигледно је да би резултат пословања био позитиван да није било расхода из ранијих година као и да је очигледно да евентални позитивни резултат је резултат подршке путем гранта од стране оснивача и Владе Републике Српске.

Након губитка оствареног у 2024. години у износу од 75.846 КМ, у 2025. години губитак је сведен на 4.630 КМ, што представља значајно побољшање финансијског резултата. Овај резултат указује на ефекте предузетих мјера усмјерених на рационализацију трошкова, унапређење организације пословања и одговорно управљање расположивим средствима. Значајно смањење губитка представља важан корак ка потпуној финансијској стабилизацији установе и ствара чврсту основу за даље унапређење пословања у наредном периоду.

Да би се боље приказали остварени резултати у текућој години у наставку су наведени значајни подаци из биланса стања Установе на дан 31.12.2025. године:

Вриједност робе у Апотеци и готовине/готовинских еквивалената на дан 31.12.2025. године.

На дан 31.12.2025. године залихе робе (вриједност робе у апотеци) износи 53.397 КМ. На дан 31.12.2024. године вриједност робе у апотеци је износила 38.902 КМ.

Стање на трансакционом рачуну и благајни Апотеке на дан 31.12.2025. године износило је 6.914 КМ.

Потраживања Апотеке на дан 31.12.2025. године

На дан 31.12.2025. године стање потраживања и обавеза установе је следеће:

Потраживања

ПОТРАЖИВАЊА	Износ (КМ)
Потраживања од Фонда здравственог осигурања Републике Српске	14.674
Остала краткорочна потраживања (потраживања од купаца)	1.817
УКУПНА ПОТРАЖИВАЊА	16.491

Поред редовних потраживања, Апотека на дан 31.12.2025. године има и потраживања по основу више плаћеног ПДВ-а према Управи за индиректно опорезивање у износу од 5.839 КМ.

Обавезе Апотеке на дан 31.12.2025. године

Структура обавеза Апотеке је приказана у табели испод:

ОБАВЕЗЕ	Износ (КМ)
Дугорочне обавезе	230.253
Обавезе према добављачима	532.570
Обавезе за плате и накнаде запослених	8.190
Обавезе за порез на лична примања	699
Обавезе за порезе и доприносе на лична примања запослених	4.006
УКУПНЕ ОБАВЕЗЕ	775.718

На основу презентованих показатеља евидентно је да су се обавезе у односу на прошлогодишњи период смањиле за 64.282 КМ, залихе повећале за око 15.000 КМ што показује да без подршке оснивача и Владе Републике Српске ЈЗУ Апотека Фоча није у могућности сервисирати раније дугове, али је на путу да постигне позитивно текуће пословање.

Додатне информације од значаја за разумијевање финансијског резултата

Иако је у 2025. години остварен значајан напредак у стабилизацији пословања, потребно је истаћи да структура прихода указује на потребу даљег јачања пословних прихода установе. Дио прихода у 2025. години остварен је по основу намјенских средстава и подршке оснивача – Општине Фоча, што је било од великог значаја за очување ликвидности и редовног функционисања установе. У наредном периоду биће неопходно радити на повећању прихода од основне дјелатности, како би се обезбиједила већа финансијска самосталност установе и смањила зависност од буџетске подршке.

Са друге стране, приликом анализе расхода потребно је узети у обзир да су током 2025. године у пословним књигама евидентирани и поједини трошкови плата који се односе на ранији период. Ово је довело до повећања укупних расхода у 2025. години, те су стварни трошкови који се односе искључиво на текуће пословање у извјесној мјери нижи него што је приказано у финансијским извјештајима за ову годину.

Општина Фоча је јако заинтересована за унапређење фармацеутске здравствене заштите јер је Фоча одређена за здравствено образовни систем као стратешки циљ. У Фочи постоји Медицински факултет који похађа око 2.700 студената са припадајућим програмима, то је снажан основ за ефикасну здравствену заштиту. На основу одређених анализа усвојен

концепт који подразумјева да Општина Фоча и Влада Републике Српске путем Министарства здравља и социјалне заштите у наредне три године из својих буџета издвоје средства путем гранта . За буџетску 2026 годину планиран су грант средства у буџету Републике Српске 146.000 КМ а у буџету општине Фоча 70.000 КМ .

Фармацеутски дио здравствене заштите представља важан сегмент укупног здравственог система, а односи се на све активности повезане са лијековима и фармацеутским услугама које доприносе очувању, побољшању и обнови здравља становништва. Унапређење квалитета и сигурности у пружању апотекарских услуга:

- Индивидуално савјетовање о терапији
- Проактивно објашњавање нежељених ефеката и интеракција лијекова
- Увођење нових услуга у апотеци
- Активно учествовање фармацеута у праћењу терапије пацијената с циљем :

-Повећања ефикасности лијечења

-Смањење ризика од нуспојава

-Повећање адхеренције (придржавања терапији)

Сам циљ јесте јачање превентивне здравствене заштите грађана Општине Фоча, заштите кроз савјетодавне услуге. Едукација грађана у апотеци о здрављу је важан допринос промоцији здравља, превенцији болести и рационалној употреби лијекова. Апотека је често прво мјесто гђе се грађани обраћају за савјет, па је пожељно мјесто за спровођење едукативних активности како слиједи:

- Превенција хроничних и сезонских болести
- Промоција правилне употребе лијекова и суплемената
- Промоција и мјерења о исхрани и суплементацији
- Промоција превенције о остеопорози
- Промоција о важности вакцинације деце
- Тематске радионице дани здравља у сарадњи са Домом здравља и болницом (дани срца, дан дијабетеса, свјетска недеља дојења, свјетска седмица о свјесности о антибиотцима, пулмолошки дани...)

Циљна група : општа популација(сви грађани), а посебан фокус је на хроничним болесницима, старији грађани, родитељи мале дјеце, адолесценти.

Промоције у апотеци нису само начин повећања продаје, већ и прилика за унапређење здравствене писмености пацијената. Кључ је у балансу између комерцијалног и стручног приступа, уз поштовање етичких принципа фармацеутске професије. Континуирана едукација запослених у апотеци је кључна за осигурање квалитета фармацеутске услуге, безбједности пацијената. Добро обучени фармацеутски радници доприносе бољој брзи о пацијентима, смањену грешака у издавању терапије, те повећању повјерења грађана у здравствени систем. Општину Фоча чини 95 насељених мјеста организованих у 26 мјесних заједница. Мјесне заједнице су: Центар, Горње Поље, Доње Поље, Лазарево, Обилићево, Душаново, Ливаде, Рјечица, Брод, Челебићи, Челиково Поље, Драгочава, Годијено, Јелеч, Јошаница, Козја Лука, Кратине, Мештревац, Миљевина, Попов Мост, Слатина, Устиколина, Викоч, Заваит, Избишно и Кута. Повећење доступности и приближавање фармацеутских услуга становништву у руралним подручјима представља важан сегмент у унапређењу здравствене заштите, јер та подручја често пате од ограниченог приступа лијековима.

Наш циљ јесте обезбједити једнаку доступност фармацеутских услуга становницима руралних подручја, у складу са правом на здравствену заштиту, без обзира на географске и инфраструктурне препреке. Јавна здравствена апотека Фоча планира већ у 2026 години, основати апотекарске станице у сарадњи са Домом здравља Фоча у свакој мјесној заједници у којој има организовану амбуланту са циљем да се покрије цијела територије Општине Фоча која се простире на површини од 1115км². Обавеза локалне заједнице је прије свега брига о сигурности и здрављу људи, зато је велики интерес локалне заједнице унапређење апотекарске дјелатности (доступност терапије, превенција болести и едукација становништва). Посебно наглашавамо да је становништво општине Фоча старачко да је у општини Фоча око 4.200 пензионера. Општина Фоча има 26 мјесних заједница од којих је најудаљенија МЗ Мештревац 60 км а МЗ Челебићи 45 км.

Приватне апотеке нису присутне нити у једној Мјесној заједници. Имајући у виду врло неповољну саобраћајну инфраструктуру, удаљеност и разрушеност јасно је да јавни интерес није приоритет приватном сектору, већ локалној заједници. ЈЗУ „Апотека Фоча” за провођење активности које доприносе унапређењу здравствено апотекарских услуга има услове у погледу локације, јер дјелатност обавља у спровеном пословном простору 157 м² на атрактивној локацији у главој улици Краља Петра II у Фочи. Едукативне и промотивне активности ће се обављати у одвојеном простору у склопу апотеке. На едукацији и промоцији ће бити укључени један фармацеутски тим и стручни представници из предметне области (доктор, фармацеут). Кроз мјерење задовољства грађана (методом анкете) дошли смо до сазнања да становништво има велико повјерење у ЈЗУ, али су исказали и незадовољство због недовољне доступности лијековима на терену.

ЈЗУ „Апотека Фоча” ће у наредне три године успоставити најмање двије апотекарске станице водећи рачуна да је доступност корисницима повољна у смислу близине њиховог боравака или мјеста лијечења.

ЈЗУ „Апотека Фоча” представља много више од мјеста за издавање лијекова – она је кључна здравствена установа у систему примарне здравствене заштите, наручито у руралним и мање доступним подручјима Општине Фоча. Кроз директан контакт са становништвом,

фармацеути пружају стручну подршку, савјетовање и здравствену едукацију чиме доприносимо унапређењу здравља заједнице и остварењу јавног интереса..

Значајно смањење губитка у односу на претходну годину показује да су предузете мјере финансијске консолидације и организационог унапређења дале конкретне резултате. Остварени резултати указују да је установа у 2025. години успјела да превазиђе најтежи период пословања и постави темеље за постепену финансијску стабилизацију.

У наредном периоду планира се наставак активности усмјерених на даље унапређење пословања, постепено смањење преосталих обавеза, рационализацију трошкова и подизање квалитета услуга. С обзиром на остварене резултате у 2025. години, реално је очекивати да ће Јавна установа „Апотека Фоча“ у наредном периоду наставити процес финансијске консолидације и стабилног пословања, на добробит становништва и локалне заједнице.

ПОТПИСИ: Управни Одбор

Фоча

ПРЕДСЈЕДНИК УО

PRIM. MR SC. MED. СЕНКА МИЛИЋ

Директор ЈЗУ „Апотека Фоча“

Mr Ph. ДРАГАНА КАЛАЈЦИЋ